

EQAVET

Az EQAVET 2022. évi hálózati közgyűlése

Teljes körű összefoglaló jelentés

2022. június 9–10.

Helyszín: Párizs, Franciaország

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
Köszöntő	3
Aktuális információk az uniós szakképzési politikai háttérrel és a szakképzés minőségbiztosítása szempontjából releváns szakpolitikai fejlemények ismertetése	4
Az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot segítő mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítés	4
A zöld átálláshoz szükséges készségek	6
Az első kísérleti szakértői értékelések áttekintése	7
Az EQAVET honlapja és az EQAVET közösségi tere: a hálózattól kapott visszacsatolások ..	9
Az EQAVET weboldalai	9
Az EQAVET új közösségi tere	10
Workshopok	10
1. témakör: Pályakövetés	10
2. témakör: A diákok bevonása a minőségbiztosítási folyamatba	12
Az EQAVET közösségfejlesztési ülései	13
A felnőttoktatás és -képzés minőségbiztosításának javítására irányuló OECD-projekt.....	15
Az EQAVET négy nemzeti referenciapontja által végzett munka legfontosabb mozzanatai	15
A közgyűlés zárása	17
Melléklet.....	18
Az EQAVET 2022. második félévi munkaprogramja (utolsó frissítés: 2022. június 21.) ...	18
Előzetes: Az EQAVET 2023. évi munkaprogramja	18

Bevezetés

Az EQAVET éves hálózati közgyűlése lehetőséget teremt az EQAVET közössége számára a találkozásra, az ismeretek és tapasztalatok megosztására, valamint az európai szakképzés minőségbiztosításával kapcsolatos szakpolitikai igények kezelését célzó közös munkájuk stratégiai irányvonalának megvitatására.

Az EQAVET 2022. évi hálózati közgyűlését az Európai Bizottság és az EQAVET Titkársága rendezte meg Párizsban, Franciaországban. A közgyűlésen 20 uniós ország képviselői, valamint Montenegró, Norvégia, Szerbia és Törökország képviselői vettek részt. Bulgária, Ciprus, Dánia, Írország, Románia és Spanyolország exkuzálta magát. Az Európai Képzési Alapítvány (ETF) és a Cedefop is képviseltette magát.

Az EQAVET 2022. évi hálózati közgyűlésén az EQAVET-hálózat tagjai megvitaták az EQAVET referenciakeret végrehajtása terén elért eredményeket. Az EQAVET-hálózat ezenkívül kinevezte az EQAVET új irányítóbizottságát a 2022–2024 közötti időszakra, valamint megvitatta az EQAVET nemzeti referenciapontjainak folyamatban lévő munkáját, többek között az első kísérleti szakértői értékelések aktuális állását és az EQAVET-hálózat kommunikációs tevékenységeit.

Köszöntő

Koen Bois d'Enghien, az Európai Bizottság (DG EMPL) munkatársa megnyitotta a közgyűlést, aktuális információkat közölt az EQAVET tagjaival az uniós szakképzési politikai háttérrel, és ismertette a szakképzés minőségbiztosítása területén bekövetkezett szakpolitikai fejleményeket. A tagállamoknak 2022. május végéig kellett benyújtaniuk a nemzeti végrehajtási tervüket, amelyben vázlatosan ismertetniük kellett, hogy miként fogják a szakképzésről szóló ajánlás és az Osnabrücker Nyilatkozat célkitűzéseit végrehajtani nemzeti szinten. A nemzeti végrehajtási terveket jelenleg az Európai Bizottság a Cedefoppal és az Európai Képzési Alapítvánnyal (ETF) együttműködésben elemzi.

Ami a zöld átállást illeti, az Európai Unió azt az ambiciózus célt tűzte ki, hogy Európát 2050-re a világ első klímasemleges földrészévé teszi. E célkitűzés teljesítéséhez valamennyi ágazatnak – többek között a szakképzési ágazatnak is – intézkedéseket kell hoznia és újra kell gondolnia szakpolitikáját. Az EQAVET-hálózat számára ez konkrétan azt jelenti, hogy a Covid-világjárvány előtti időszakhoz képest több EQAVET-esemény kerül megrendezésre online a személyes találkozók helyett.

A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (DG EMPL) tájékoztatta a tagokat az EQAVET nemzeti referenciapontjai számára 2022 nyara után kiírandó, következő pályázati felhívásról is, amely néhány újdonságot bevezet be (pl. a projektek időtartama három évre hosszabbodik, a költségvetés növekszik, és a benyújtási határidő várhatóan 2023. január vége lesz). A Végrehajtó Ügynökség (EACEA) a következő hónapokban részletesebb információkat oszt meg.

Stéphane Lardy, a France Compétences főigazgatója üdvözölte a résztvevőket, és röviden bemutatta a szakképzésért és a tanulószereződéses gyakorlati képzésért felelős, [France Compétences](#) elnevezésű francia nemzeti kormányzati szervezet. A France Compétences egyik legfontosabb célja a franciaországi szakképzés és tanulószereződéses gyakorlati képzés minőségének és hatékonyságának megőrzése.¹

¹ A szervezet a 2018. szeptember 5-i 2018-771. számú törvény (36. cikke) hozta létre.

Aktuális információk az uniós szakképzési politikai háttérrel és a szakképzés minőségbiztosítása szempontjából releváns szakpolitikai fejlemények ismertetése

A köszöntő után az Európai Bizottság, az Európai Képzési Alapítvány és a Cedefop ismertette a szakképzés minőségbiztosítása szempontjából releváns szakpolitikai fejleményeket.

Az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot segítő mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítés

William O’Keeffe, az Európai Bizottság (DG EMPL) munkatársa ismertette [az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot segítő mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat](#) legfontosabb elemeit. A készségek, az ismeretek és a kompetenciák aktuális helyzetéhez igazításának és aktualizálásának folyamatos szükségessége számos különböző szolgáltató által kínált „mikrotanúsítványok” széles körű alkalmazását eredményezte. Eddig mégsem volt a mikrotanúsítványoknak egyértelmű és közös értelmezése, ami akadályozta azok minőségét, átláthatóságát, valamint országokon, ágazatokon és álláshelyeken belüli, illetve országok, ágazatok és álláshelyek közötti átvihetőségét.

A Bizottság javaslatának az a célja, hogy közös európai megközelítést hozzon létre a mikrotanúsítványok szolgáltatására vonatkozóan, mégpedig közös definíció, a leírásukra szolgáló szabvány elemek², valamint a kialakításukra és a kibocsátásukra vonatkozó elvek (minőség, átláthatóság, relevancia, érvényes értékelés, tanulási útvonalak, elismerés, hordozható, tanulóközpontú, hiteles, tájékoztatás és tanácsadás) segítségével.

A javaslat szerint a „mikrotanúsítvány” fogalom meghatározása a következő: a kis tanulási egységek elvégzését követően a tanuló által megszerzett tanulási eredményeket igazoló dokumentum. Ezeket a tanulási eredményeket átlátható és világosan meghatározott kritériumok alapján értékelték. A mikrotanúsítvány megszerzéséhez vezető tanulási tapasztalatok célja, hogy a tanulókat olyan speciális ismeretekkel, készségekkel és kompetenciákkal ruházzák fel, amelyek megfelelnek a társadalmi, személyes, kulturális vagy munkaerőpiaci igényeknek. A mikrotanúsítványok a tanuló tulajdonát képezik, megoszthatók és hordozhatók. Lehetnek önállóak vagy nagyobb tanúsítványokká vonhatók össze.

A mikrotanúsítványokat az adott ágazatban vagy tevékenységi területen elfogadott szabványokon alapuló minőségbiztosítás támasztja alá. Nemzeti szinten fontos az oktatási, képzési és munkaerőpiaci ökoszisztémák különböző elemeinek (pl. szolgáltatói hálózatok, társadalmi párbeszéd stb.) vizsgálata, valamint annak biztosítása, hogy megállapodás jöjjön létre a mikrotanúsítványokról, és azok igazodjanak a megfelelő keretrendszerekhez (pl. nemzeti képesítési keretrendszer, képzési szabályozások stb.).

A javaslat arra vonatkozó ajánlásokat is tartalmaz a tagállamok számára, hogy miként aknázhatók ki a mikrotanúsítványokban rejlő lehetőségek, többek között olyan szakpolitikákkal, amelyek támogathatják hatékony kialakításukat és használatukat. Az oktatási, a képzési és a készségfejlesztési szakpolitika területén fontos, hogy a mikrotanúsítványok megvitatása a különböző tanulótipusokkal összefüggésben történjen, fontos a stratégiai kezdeményezésekhez (pl. szakképzési kiválósági központok, digitális

² A javaslatban a mikrotanúsítványok leírására szolgáló szabvány elemek a következők: a tanuló azonosítása, a mikrotanúsítvány megnevezése, a kibocsátó országa/régiója, igazoló szerv, a kibocsátás dátuma, tanulási eredmények, a tanulási eredmények eléréséhez szükséges feltételezett munkaterhelés, a mikrotanúsítvány megszerzéséhez vezető tanulási tapasztalat szintje, a felmérés típusa, a tanulási tevékenységben való részvétel formája, a mikrotanúsítvány alátámasztásához alkalmazott minőségbiztosítás típusa.

készségek és zöld készségek) való kapcsolódásuk, valamint fontos a tanárképzés támogatása. Az aktív munkaerőpiaci politikák területén a mikrotanúsítványok hozzájárulhatnak a készségekkel kapcsolatos kihívások (pl. szűk keresztmetszetek, szakemberhiány) kezeléséhez, a munkavállalók továbbképzéséhez és átképzéséhez, a célcsoportok (pl. önfoglalkoztatók, kiszolgáltatott csoportok, fiatalok) támogatásához, és rugalmas eszközt biztosítanak az önfoglalkoztatók és az atipikus munkavégzési formákban dolgozó munkavállalók (többek között a platform-munkavállalók) számára.

Az Európai Bizottság a meglévő uniós eszközök továbbfejlesztése és kiigazítása, kutatás és adatgyűjtés révén, az Europass keretében történő technikai végrehajtás útján, valamint a tagállamok és az érdekelt felek közötti együttműködés támogatásával szándékozik támogatni ezekben az ajánlásoknak a végrehajtását. *(A közgyűlés utáni megjegyzés: a javaslatot a Tanács 2022. június 16-án fogadta el.)*³

³ Lásd a következő sajtóközleményt: <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2022/06/16/council-recommends-european-approach-to-micro-credentials/>

A zöld átálláshoz szükséges készségek

Tim Van Rie, az Európai Bizottság (DG EMPL) munkatársa az Unió egészében a klímasemlegességre való átállás megvalósításához szükséges készségekről és kompetenciákról tartott prezentációt. Kiemelte, hogy az [európai zöld megállapodás](#) számos tevékenységre, többek között a mezőgazdaságra, az építőiparra, a feldolgozóiparra, a mobilitásra, a közlekedésre és az energiaügyre hatással lesz. A zöld átállás szerteágazó készségeket igényel: műszaki készségeket, foglalkozásspecifikus készségeket, munkaerőpiaci vonatkozású transzverzális készségeket és tágabb értelemben vett állampolgári készségeket.

Az Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság (DG EAC) és a Közös Kutatóközpont által 2022-ben közzétett [európai fenntarthatósági kompetenciakeret \(GreenComp\)](#) a fenntarthatósági kompetenciák referenciakerete, amely útmutatással szolgálhat az oktatók számára azáltal, hogy konszenzusos definíciót közöl a „fenntarthatósági” kompetenciára. A kompetenciakeret mindenféle szintű oktatási és képzési programra és bármilyen tanulási közegben (formális, nem formális, informális) alkalmazható.

A zöld átálláshoz szükséges készségek – fokozottan a munkaerőpiacra összpontosító – taxonómiájának kidolgozására a [készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása \(ESCO\)](#) keretében került sor. Az ESCO 571 készséget és tárgykört jelöl meg zöldként, ezek többek között a következők: 381 készség (pl. tengeri megújulóenergia-rendszerek telepítése), 185 tárgykör (pl. geotermikusenergia-rendszerek), 5 transzverzális készség (pl. mások környezetbarát magatartásra való ösztönzése).

Az Európai Bizottság az Európai Oktatási Térség zöld átállás szolgálatába állított szakképzéssel foglalkozó munkacsoportjának (2021–2025) közreműködésével mozdít elő innovatív és inspiráló gyakorlatokat, e munkacsoport ugyanis a 2020. évi szakképzési ajánlásokkal és az Osnabrücker Nyilatkozattal kapcsolatos szakmai eszmecseréket folytat, a zöld átállásra helyezve a hangsúlyt. A [2022-ben megrendezett Szakképzés Európai Hetének](#) szintén a szakképzés és a zöld átállás volt a kiemelt témája.

Az EU számos [finanszírozási lehetőséget](#) biztosít a zöld átálláshoz szükséges készségek előmozdítására, közvetlenül az Európai Bizottság, közvetítők vagy nemzeti hatóságok közreműködésével. Míg e lehetőség közül egyesek általános lehetőségek, amelyek a zöld átállással kapcsolatos szempontokat is tartalmazzák (pl. Erasmus+, Európai Szociális Alap Plusz), mások egyedibb és egyedi kialakítású lehetőségek (pl. Igazságos Átmenet Alap, gazdasági és környezeti átállás folyamatában lévő régiók).

A Cedefop minőségbiztosítási munkája az EQAVET szakértői értékeléseinek szolgálatában

George Kostakis, a Cedefop munkatársa ismertette a Cedefop minőségbiztosítási munkáját. Kiemelte, hogy a [„VET in Europe” adatbázis](#), amely 35 szakképzési rendszert jelenít meg, az EQAVET szakértői értékeléseinek kidolgozása során felhasználható a fogadó országok szakképzési rendszerével kapcsolatos információk felkutatásához.

Egyéb releváns Cedefop-projektek többek között a következők:

1. [A Cedefop által a készségkínálat irányításával kapcsolatban készített országértékelések](#) szakmai tanácsot adnak azon országok számára, amelyek támogatást kérnek a készségigények előrejelzésének, illetve a készségkereslet és a készségkínálat összehangolásának irányításához. Ez a szervezetre, az erőforrásokra, az érdekelt felekre, valamint az adatfelhasználásra összpontosító elemzési keret segítségével történik.
2. A [tanulószerződéses gyakorlati képzésre vonatkozó elemzési kereten](#) alapuló

Cedefop-országértékelések a következő 10 elemzési területen alapultak: megkülönböztető jegyek (pl. alternatív tanulás időtartam, szerződés stb.); az oktatási és képzési rendszeren belüli hely más tanulási formákhoz viszonyítva; irányítási megállapodások; képzési kínálat, tartalmak és minőségbiztosítás; a szakképzési szolgáltatók és a munkaadók közötti együttműködés; a munkaadók részvétele és támogatása; a tanárokkal és a vállalati oktatókkal szemben támasztott követelmények és a támogatásuk; finanszírozási és költségmegosztási mechanizmusok; a tanulószerveződéses tanulók munkavégzési és tanulási feltételei; valamint nyomon követés és értékelés.

3. A [Cedefop „Microcredentials for VET and labour market learning. Interim findings”](#) (A szakképzést és a munkaerőpiaci tanulást segítő munkrotanúsítványok. Időközi megállapítások) című tanulmánya kiemeli, hogy a minőségbiztosítás a mikrotanúsítványok elismerésének és a nemzeti minőségbiztosítási keretrendszerbe való esetleges beépítésüknek az egyik fontos aspektusa. A megbeszélések folyamatban vannak, és az EQAVET-hálózat hozzászólásait szívesen fogadjuk.
4. A Cedefop szakpolitikai jelentései és a szakképzésre vonatkozó nemzeti végrehajtási tervek elemzése. Mindezek áttekintést nyújtanak a nemzeti háttérrel és az alapfeltételekről, a nemzeti végrehajtási tervek kihívásairól és általános célkitűzéseiről, részletesen ismertetik a kiválasztott kiemelt intézkedéseket, illetve intézkedéscsomagokat, a nemzeti végrehajtási tervek végrehajtásának irányítását, valamint a nemzeti végrehajtási tervek várható hatásait.

Az Európai Képzési Alapítvány minőségbiztosítási fóruma

Mounir Baati, az Európai Képzési Alapítvány (ETF) munkatársa bemutatta az ETF által létrehozott szakképzési minőségbiztosítási fórumot. Az ETF szakképzési minőségbiztosítási fóruma 2017-ben jött létre a nemzeti intézmények közötti multinacionális együttműködési kezdeményezésésként. Elsődleges célja, hogy az ismeretek elmélyítése és kapacitásépítés révén támogassa az országokat a szakképzés minőségbiztosításának korszerűsítésében és javításában. A fórum az EQAVET-hálózattól szerez motivációt, és az EQAVET referenciakeretet követi. Főbb tevékenységei között szerepel a szakképzési minőségbiztosítási rendszerek leírása, az EQAVET-mutatók feltérképezése, valamint a tagok kölcsönös tanulási tevékenységekbe, például webináriumokba és szakértői látogatásokba való bevonása. A szakértői látogatások a minőségbiztosítás-fejlesztési törekvésekkel kapcsolatos szakértői visszacsatolási formát jelentenek. Ezek a látogatások jelentős hangsúlyt helyeznek arra, hogy a szakértői csoport szakmai visszacsatolására strukturált eljárás keretében kerüljön sor.

A szakértői látogatások előkészítése a következő lépésekből áll: a szakértői látogatás előkészítése, a fogadó intézmény országában tett szakértői látogatás, szakértői visszacsatolás a fogadó intézmény részére, visszacsatoláson alapuló utókövetés.

Az első kísérleti szakértői értékelések áttekintése

Ezen ülés célja az első kísérleti szakértői értékelések végrehajtását követően levont tanulságok és a fejlesztendő területek ismertetése.

A [szakképzésről szóló 2020. évi ajánlás](#) a kölcsönös tanulás, kölcsönös tanulás javítása, a szakképzés terén rendelkezésre álló minőségbiztosítási intézkedések átláthatóságának és következetességének fokozása érdekében ösztönzi a az uniós szintű szakértői értékeléseket. A szakértői értékelés egyfajta önkéntes kölcsönös tanulási tevékenység, amely négy szakaszban és tíz lépésben kidolgozott konkrét módszertanon alapul. Az egyes tagállamok dönthetnek a szakértői értékelés témaköreiről és kiemelt témájáról, az EQAVET Titkárságának szakértői értékelésért felelős csoportja pedig külső szakértőkkel

együttműködésben támogatja e szakértői értékelések előkészítését és végrehajtását. A szakértői értékelés módszertanának részletesebb kifejtésére az EQAVET közösségfejlesztési ülésein került sor.

Szakértői értékelések az EACEA által a nemzeti referenciapontok részére kiírt pályázati felhívásokban (2021–2023) is szerepeltek; projektjavaslatának részeként 21 nemzeti referenciapont nyújtotta be szakértői értékelési témaköreit, valamint a szakértői értékelésbe bevont országoknak szánt javaslatait. Minden egyes ország egy szakértői értékelés házigazdája lesz, öt másik országban pedig szakértőként vesz részt; a szakértők közötti összehangolási tevékenységet az EQAVET Titkársága végezte.

Az EQAVET Titkársága eszközöket, sablonokat és képzéseket dolgozott ki a szakértői értékelési folyamat támogatására:

- A szakértői értékelési kézikönyv ismerteti a folyamatot, és különböző sablonokat közöl, amelyek támogathatják az egyes lépésekhez és szakaszokhoz kapcsolódó munkát.
- Eddig két képzésre került sor, amelyeken részletesen bemutatásra kerültek a szakértői értékelési módszerek, szerep- és feladatkörök, és amelyek alkalmával a résztvevők kérdéseket tehettek fel a folyamattal kapcsolatban. 2022 júliusától a képzést egységesített webinárium váltja fel.
- Az EQAVET közösségi terén belül található egy zárt körű csatorna, amely az egyes szakértői értékelésekhez kapcsolódó információk és dokumentumok cseéjére szolgál.

A 2022. március 30–31-én és június 13–14-én megrendezett első kísérleti szakértői értékelések házigazdája Spanyolország és a Cseh Köztársaság volt. A koronavírus-világjárvánnyal összefüggő utazási korlátozások miatt a két kísérleti szakértői értékelést online bonyolították le. Az első két ülést követően az alábbi tanulságokat vonták le:

- A szakértői értékelési dátumokat jóval előbb meg kell erősíteni, tekintettel arra, hogy a szakértők időbeosztása sűrű, az előkészítési és végrehajtási folyamat pedig több online és személyes találkozót tesz szükségessé.
- Legalább három hónap (inkább hosszabb) bevezetési időre van szükség ahhoz, hogy a fogadó országnak legyen elegendő ideje az előzetes terv, az önértékelési jelentés kidolgozására és szakértők meghívására.
- Az EQAVET Titkársága és a fogadó ország közötti, minden részletre kiterjedő nyitóértekezlet hozzáadott értékkel gazdagítja a folyamatot, ugyanis a fogadó ország konkrét kérdéseket tehet fel a rendelkezésre álló támogatással, a folyamat különböző lépéseivel és a szakértői értékelés témakörének megfogalmazásával kapcsolatban.
- A folyamatot támogató nemzeti szakértőt gyakran a fogadó országok nevezik ki korábbi tapasztalatok alapján. Ez a szakértő lehet belső vagy külső szakértő, illetve szükség esetén az EQAVET Titkársága is javaslatot tehet a személyére. A szakértőnek jól kell ismernie a fogadó országok szakképzési minőségbiztosítási tevékenységeit, és ideális esetben a szakértői értékelési folyamatban is jártasnak kell lennie. A szakértőnek támogatnia kell a fogadó országot az ülések levezetésében, hozzá kell szólnia azokhoz, és prezentációkat kell tartania.
- Az első két szakértői értékelést virtuális ülésenként bonyolították le. Bár mindkét ülés igen eredményes eszmecserének bizonyult, a hálózat tagjai kiemelték a személyesen megtartott szakértői értékelések hozzáadott értékét.
- A folyamat további szakértői megbeszéléssel egészülhet ki, hogy reflektálni lehessen a fogadó ország önértékeléséhez kapcsolódó első reakciókra. Ez az informális ülés lehetővé teszi, hogy a szakértők megosszák egymással első benyomásaikat, illetve meghatározzák a pontosítást igénylő kérdéseket.
- Az első két kísérleti szakértői értékelést követően kapott visszacsatolások kiemelték annak fontosságát, hogy a szakértői értékelési ülés napirendjét a szakértőkkel és a fogadó országgal együtt kell kidolgozni (az 5. lépés részeként) annak biztosítása

érdekében, hogy a napirendben tükröződjön, hogy a szakértők igénylik a megbeszélést. A szakemberek mindig nagyra értékelik a hozzászólásokat, amelyek konkrétabbá teszik a szakértői értékelési témaköröket.

- A szakértői visszacsatolási szakasz fontos része a folyamatnak, amely odafigyelést igényel. A szakértői értékelés napirendjének lehetővé kell tennie, hogy a szakértők között legalább kétórás megbeszélésre kerüljön sor. Egyes esetekben előfordulhat, hogy a szakértői értékelés után további ülést kell beütemezni, hogy elegendő gondolkodási idő álljon rendelkezésre.
- Az egyetértési megállapodás abban az esetben használatos támogató dokumentum, ha a fogadó ország hangsúlyozni szeretné az ülés bizalmas jellegét, vagy bizonyos résztvevők személyazonosságát szeretné védeni. Alkalmazása nem kötelező; egyes nemzeti referenciapontok úgy vélték, hogy egy megfelelően kialakított hálózat részei, és a szakértők közötti kapcsolat megbízható. A döntés a fogadó országok mérlegelési jogkörén múlik.
- Az EQAVET-hálózat tagjai érdeklődést tanúsítottak a szakértői értékelések eredményei iránt, amelyek technikailag megoszthatók az EQAVET közösségi terében. A szakértői visszacsatolást tartalmazó jelentést a fogadó ország teszi közzé.

Végezetül az EQAVET Titkársága felkérte a nemzeti referenciapontokat a dátumok, valamint a 2023-ban szakértői értékelést végző munkacsoportok és a nemzeti szakértők megerősítésére. A Titkárság a nyár folyamán az ezen ülésen és az EQAVET közösségi ülésén kapott visszacsatolások alapján felül fogja vizsgálni az EQAVET szakértői értékelési kézikönyvet és a sablonokat.

Az EQAVET honlapja és az EQAVET közösségi tere: a hálózattól kapott visszacsatolások

Az EQAVET Titkársága az [EQAVET weboldalain](#) és az EQAVET közösségi terében összegezte a közelmúltban végzett munkát. A Titkárság hangsúlyozta, hogy az europa.eu szerveren lévő EQAVET-weboldalak kívülről hozzáférhetőek, és a nagyközönséget, tehát az EQAVET terén alacsony vagy közepes szintű ismeretekkel rendelkező célközönséget szólítják meg, míg az EQAVET közösségi terét az EQAVET-hálózaton belüli információ-megosztás és kommunikáció céljából alakították ki.

Az EQAVET weboldalai

Az EQAVET korábbi önálló honlapja megszűnt, annak tartalma az Európai Bizottság EUROPA honlapjára és a DG EMPL webfelületeire került, a releváns külső tartalmaknak az EUROPA weboldalakra való beépítését célzó, szélesebb körű bizottsági szakpolitika részeként.

2021-ben az önálló honlapot és tartalmakat két szakaszban vizsgálták felül:

- első szintű felülvizsgálat – dokumentumtípus szerint, az Európai Bizottsággal egyeztetett határidő-paraméterek keretében;
- a 2021. évi hálózati közgyűlés előtt a hálózattal megosztott értékelési mátrix felhasználásával végzett részletes tartalom-ellenőrzés;
- a tartalom-ellenőrzés az összes dokumentum általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelésének felülvizsgálatára is kiterjedt.

Az EQAVET Titkársága a 2021. évi hálózati közgyűlésen mutatta be az új weboldalak felépítésének tervezetét. A Titkárság kiemelte, hogy az új weboldalaknak összhangban kell lenniük a DG EMPL weboldal-korlátozásaival. Ilyen többek között az aloldalak és a vizuális eszközök számának korlátozása (oldalanként egy vizuális eszköz). Interaktív elemekre nincs lehetőség, az elrendezésnek, a külalaknak és a benyomásnak összhangban kell lennie [az EUROPA-weboldalak vizuális identitására vonatkozó iránymutatásaival](#). Az EQAVET Titkársága továbbá nem rendelkezik teljes körű szerkesztési jogosultságokkal, és minden tartalmat – beleértve a virtuális könyvtár módosításait is – a DG EMPL webes munkacsoportjának kell jóváhagynia.

A folyamat során a hálózattól és az irányítóbizottságtól kapott visszacsatolás miatt az EQAVET Titkársága:

- következetesség szempontjából felülvizsgálta a tartalmakat;
- felhasználó-tesztelést végzett az EQAVET témakörében nem jártas emberekkel annak biztosítása érdekében, hogy a szöveg közérthető legyen;
- felülvizsgálta és tökéletesítette a virtuális könyvtár esetében alkalmazott címkézési rendszert;
- új aloldalt fejlesztett ki az EQAVET referenciakeretről;
- felülvizsgálta és bővítette a korábbi önálló honlap érdekes tartalmait; a honlap

nem statikus, továbbfejlesztés alatt áll. A következő lépések:

- további rendszeres kapcsolattartás a DG EMPL webes munkacsoportjával, szükség esetén többek között eseti problémák (például a virtuális könyvtárhoz hasonló problémák) megoldása és a nyitóoldal negyedévenkénti frissítése;
- legalább havonta egyszer hírek feltöltése;
- a nemzeti referenciapontokat ismertető külön oldal véglegesítése;
- a virtuális könyvtár más hasznos dokumentumokkal és új tartalmakkal való bővítése;
- eseményeket/tevékenységeket bemutató külön oldal kifejlesztése és létrehozása, az EQAVET hálózati közgyűléseinek összefoglalójával;

- minden weboldal felülvizsgálata, illetve az oldalak tökéletesítése annak biztosítása érdekében, hogy azok (lehetőség szerint) kapcsolódjanak egymáshoz és felhasználóbarátak legyenek;
- a hálózattól kapott visszacsatolások beépítésének folytatása a weboldalak további tökéletesítése és fejlesztése érdekében.

A résztvevők javaslatokat fogalmaztak meg a nemzeti referenciapontokat ismertető weboldalhoz, ez a munka a DG EMPL együttműködésével folytatódik. A dokumentumok virtuális könyvtáron belüli láthatóságával kapcsolatos problémákat megjelölték. Az EQAVET Titkársága megerősítette, hogy tud ezekről a problémákról, és értesítette a DG EMPL webes munkacsoportját. A problémák megoldását követően a hálózat a közösségi térben kap tájékoztatást erről.

Az EQAVET új közösségi tere

Az EQAVET közösségi tere a 2021. évi hálózati közgyűlésen tartott megbeszélések eredményeként került bevezetésre. Ez az a központi hely, ahol megoszthatók különösen az új tagok felvételével, a hálózat gyakorlati működését ismertető alapvető dokumentumok tárolásával, a szakértői értékelések előkészítésével, valamint más hálózati események előkészítésével kapcsolatos hálózati belső információk. Az EQAVET Titkársága élő közvetítésben mutatta be a közösségi tér használatát.

A közösségi tér használatának következő lépései:

- az eseményekhez segédanyagokat biztosító oldalak továbbfejlesztése, az egymástól való tanulást célzó tevékenységekhez és más hálózati eseményekhez készített dokumentumok hozzáadása;
- a szakértői értékelési tér továbbfejlesztése;
- az EQAVET-közösség elköteleződésének fokozása és együttműködés az EQAVET-hálózat tagjai között, többek között rendszeres bejegyzések közzététele, valamint információk és aktualitások megosztása a hálózat tevékenységeivel kapcsolatban.

Workshopok

1. témakör: Pályakövetés

A [pályakövetésről szóló, 2017. évi tanácsi ajánlás](#) szerint javítani kell a végzetek tevékenységeire – különösen a munkaerőpiaci átmenetre – vonatkozó információk rendelkezésre állását és minőségét. Az ajánlás az EKKR 4. és afölötti szintjein, többek között a szakképzésben és a felsőoktatásban kínált programokra és képezésekre vonatkozik. Egyes országokban a szakképzési és a felsőoktatási ágazatban alkalmazott pályakövetési megközelítés megegyezik, és ezek az országok szisztematikusabb és általánosabb pályakövetési megközelítést valósítanak meg. Más országokban a szakképzési ágazatban alkalmazott pályakövetési megközelítés eltérő, és inkább az egyes szakképzési szolgáltatókra hagyatkozik, amelyek saját pályakövetési rendszert vagy módszereket dolgoznak ki és mozdítanak elő. **Nino Buić, a horvát nemzeti referenciapont munkatársa** egy olyan kísérleti projektet mutatott be, amely azt célozta, hogy következetesebb megközelítést lehessen kidolgozni a szakképzési szolgáltatók körében, és így megfelelőbb képet lehessen kapni a horvát szakképzésben végzetek elsajátított készségeinek munkahelyi alkalmazásáról (lásd az 5. és 6. EQAVET-mutatót).

Horvátországban a tanulók mintegy 70%-a vesz részt felső középfokú szakképzésben⁴. A nagy arányú részvétel ellenére a szakképzési ágazatról negatív kép él a diákok és a szülők körében. Horvátországnak ezért alaposabban meg kell ismernie a diákok foglalkoztathatóságát és elhelyezkedési helyeit annak érdekében, hogy tovább tökéletesítse

⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-in-europe/systems/croatia-2019>

az oktatási programokat, fokozza a szakképzési programok vonzerejét és megtartsa a szakképzett munkaerőt.

A szóban forgó projekt esetében alkalmazott megközelítés a szakképzés nemzeti stratégiai prioritásain, valamint a készségekre, a szakképzésre, a minőségbiztosításra és a pályakövetésre vonatkozó uniós szakpolitikai kereten alapult. A módszertan kidolgozására és a szakképzésben végzettek pályakövetési modelljének megvalósítására az EQAVET nemzeti referenciapontok három projektciklusában került sor: 2017–2019, 2019–2021 és 2021–2023 között.

A modell által alkalmazott megközelítés alulról felfelé megvalósított adatgyűjtési modellre épül, amely alapvetően a következő két felmérésből állt:

1. A szakmai alapképzést végzettek számára a képzés befejezésekor készített felmérés, amely a diákok társadalmi-gazdasági adatait állapítja meg, információt gyűjt a terveikről, valamint beleegyezéssel kapcsolatos információkat és kapcsolattartási adatokat közöl. A képzés befejezésekor készített felmérés fő kihívása a diákok elérése volt, ugyanis sokan közülük nem kapták meg vagy megválaszolatlanul hagyták az e-maileket.
2. A fő felmérés, amelyre bizonyos idő elteltével kerül sor, és amely a diákok tapasztalataival és a szakképzés önértékelésen alapuló eredményeivel kapcsolatos kérdéseket tesz fel. A fő felmérés célja, hogy visszacsatolást biztosítson a szakképzési szolgáltatók számára a diákok elégedettségéről, elhelyezkedési helyéről, valamint az elsajátított készségek munkahelyi alkalmazásáról. A gyűjtött adatok köre a következő: az elvégzett szakképzési programok relevanciája, a munkaszerződésekre és a fizetésre vonatkozó adatok, a szakképzésben elsajátított készségek relevanciája a munkaköri elvárásokkal összevetve, a munkakörrel való elégedettség és a szakmai előmeneteli törekvések, első/jelenlegi munkakör stb.

Nino Buić kifejtette, hogy a szakképzési szolgáltatók adatgyűjtésben való részvétele nőtt az egymást követő ciklusokban. Az első kísérleti szakaszban (2018 őszén) mindössze három szolgáltató vett részt a 2017-ben végzett diákokat felmérő projektben. A második szakaszban (2020 őszén) négy új szakképzési szolgáltató kapcsolódott be, a harmadik szakaszban (2022 őszén) pedig 11 új tag kapcsolódik be a projektbe, amely immár összesen 18 szakképzési szolgáltatóra terjed ki.

A szóban forgó kísérleti projektben részt vevő szakképzési szolgáltatók szerint a modell hasznos, egyértelmű és megvalósítható, de még mindig rengeteg erőforrást igényel a szakképzési szolgáltatók és a tanárok részéről. A szakképzési szolgáltatók azonban elismerték, hogy az adatgyűjtés fontos a szakképzési programok és az oktatás minőségének javításához.

A horvát nemzeti referenciapont növelni kívánja az adatgyűjtés földrajzi lefedettségét és az adatgyűjtésbe bevont képesítések típusát. Léteznek arra vonatkozó tervek, hogy – lehetőleg az ESZA új, 2021–2027 közötti programozási időszakában – az eredmények, illetve a modell alapján nemzeti megközelítés kidolgozására kerüljön sor.

A workshop résztvevőivel tartott csoportos megbeszélések során kiemelték a pályakövetés néhány fontos elemét:

- Úgy tűnik, hogy a tanulók, a szakképzési szolgáltatók és a megfelelő érdekelt felek részvételre ösztönzéséhez a legértékesebb megközelítés az alulról építkező megközelítés.
- A szakképzési szolgáltatóknak a projekteredmények népszerűsítésébe és terjesztésébe való bevonása fokozza más szakképzési szolgáltatók elköteleződését. Horvátországban a részt vevő szakképzési szolgáltatók száma három év alatt háromról 18-ra emelkedett.

- A pályakövetési megközelítés végrehajtása lehetővé teszi a szakképzési szolgáltatók számára, hogy megállapítsák erősségeiket és gyengeségeiket, és átgondolják a tanterv és az oktatás megfelelőségét.
- A szakképzési ágazatok és a felsőoktatási ágazatok gyakorlatainak és eszközeinek megosztása támogathatja a szakképzési ágazathoz igazodó, szisztematikusabb és következetes megközelítés kidolgozását.
- A munkaadókkal való együttműködés javíthatja az összegyűjtött adatok következetességét és összehasonlíthatóságát. Görögországban ugyanazt a két felmérési ciklust valósították meg a szakmai alapképzést végzetek számára a munkaadókkal együttműködésben.
- Az adatvédelmi előírások és az általános adatvédelmi rendelet előírásai továbbra is kihívást jelentenek sok ország számára, és szükségessé teszik a diákok végzettség megszerzése utáni eléréséhez alkalmazott módszerek kiigazítását.

2. témakör: A diákok bevonása a minőségbiztosítási folyamatba A diákok bevonása a minőségbiztosítási folyamatok fontos aspektusa. Az EQAVET minőségi kritériumai között szerepel utalás az érdekelt felek bevonására, és azt is megállapítják, hogy a végrehajtási tervek kidolgozására az érdekelt felekkel konzultálva kerül sor. Ezenfelül a 6. EQAVET-mutató az egyének és a munkaadók elsajátított készségekkel és kompetenciákkal való elégedettségének arányára hivatkozik. Ezért a diákok fontos érdekelt feleknek számítanak, akiktől visszacsatolás szerezhető. Fontos, hogy a visszacsatolás érdemi legyen, és a tanulás beépüljön a jövőbeli gyakorlatokba.

Gonnie van der Eerden, a holland nemzeti referenciapont munkatársa beszámolt a diákok holland minőségbiztosítási folyamatba való bevonásáról. 2020-ban az oktatásügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a diákokat be kell vonni a szakképzés minőségbiztosításába. Az alábbi kérdéseket használták kiindulási pontként:

- Milyen témakörök relevánsak/megfelelőek a diák résztvevők esetében?
- Hogyan érhető el egy széles(ebb) diákcsoport?
- Hogyan biztosítható, hogy minden diák érezze, hogy meghallgatják?
- Hogyan mélyíthető el az oktatás minőségéről szóbó beszélgetés?
- Hogyan illeszkedik a diákok részvétele a struktúrába?

Különböző érdekelt felek kapcsolódtak be a folyamatba. Többek között mentorok; diákok; tanárok és diákok képviselői, valamint szakpolitikai tanácsadók; minőségbiztosítási tanácsadók és az Oktatási Minisztérium.

A diákok bevonásának nyolc lépését határozták meg. Ezek a következők voltak:

1. Mit jelent a diákok részvétele?
2. Milyen eszközök állnak már rendelkezésre a diákok bevonásához, és milyen tapasztalataik vannak ezekkel kapcsolatban?
3. Hogyan szeretnének a diákok bekapcsolódni?
4. Mit akarunk elérni?
5. Milyen részvételi típusok alkalmasak?
6. Van-e különbség a diákok és a tanárok között a részvétel megtapasztalásában?
7. Elérjük-e azt, amit el akarunk érni?
8. Mi jelent támogatást a megközelítésünkhöz?

Egy videósorozat készült, mivel a beszélgetés azzal a céllal indult, hogy kiderüljön: mi alkalmas a diákok számára különböző iskolákon belül, és a tanárok/oktatók hogyan tudják ezt kezelni. A videókat tanórákon, diákokkal, tanárokkal, adminisztrátorokkal, támogató szolgálatokkal való megbeszéléseken és az iskolák jövőképevel kapcsolatos értekezleteken történő használatra tervezték.

A résztvevők megvitatták, hogy milyen gyakorlatok léteznek az országukban a diákok minőségbiztosítási folyamatba való bevonásával kapcsolatban. Több ország említette, hogy a képzések befejezését követően kérdőíveket vagy felméréseket töltenek ki (Franciaország, Norvégia), illetve egyes esetekben különböző szakaszokban vannak kérdőívek. Finnországban például a személyes kompetenciafejlesztési terv jóváhagyása után egy hónapon belül van egy kezdeti kérdőív, és van egy kérdőív a záró szakaszban. Egyes országokban, például Németországban a diákokkal tartott meghallgatások a szakképző iskolák szélesebb körű minőségbiztosítási folyamatának részei. Azt is megemlítették, hogy egyes országokban a diákok visszacsatolása nem kötelező.

A résztvevők a diákok minőségbiztosítási folyamatba való bevonásának főbb kihívásaival és a lehetséges megoldásokkal kapcsolatban is vetettek fel ötleteket. Ilyen volt többek között a szakképzési szolgáltatók motiválása, mivel előfordulhat, hogy félnek a negatív visszacsatolástól. Egy lehetséges megoldás a minőségbiztosítási folyamat finanszírozással való összekapcsolása.

A résztvevők azt is megjegyezték, hogy kihívást jelent a diákok támogatásának ösztönzése. Ez úgy kezelhető, ha bevonjuk őket a kialakítási szakaszba, és ha egyértelművé tesszük, hogy a visszacsatolásukat milyen módon használjuk fel, és milyen változtatásokat hajtottunk végre a visszacsatolásukat követően. Kérdőívek használata esetén előfordulhat, hogy a diákok körében alacsony a válaszadási arány, különösen a képzés befejezése után használt kérdőívek esetében. A válaszadáshoz ösztönzők biztosíthatók. Szervezeti szinten gyakran kihívásként merül fel olyan tanulási kultúra kialakítása, amelyben van minőségbiztosítás, érdemi tevékenységek folynak, és azok pozitív változásokhoz vezetnek.

A diákok minőségbiztosításba való bevonása olyan terület, amelyet számos ország kíván továbbfejleszteni. A diákok részvételéhez minden szinten további munkára van szükség, biztosítva, hogy a minőségbiztosítási ciklus valamennyi szakaszába bekapcsolódjanak, azaz a tervezésbe és a kialakításba, valamint a végrehajtásba, az értékelésbe és a felülvizsgálatba. A diákok bevonása hozzájárulhat ahhoz, hogy a szakképző iskolák (újra) árgondolják jövőképüket és küldetésüket, végül pedig ahhoz, hogy a kívánt szervezetté váljanak, és a diákok, a munkaadók, valamint a helyi, regionális és országos munkaerőpiaci igényeknek megfelelő színvonalú képzést nyújtsanak.

Az EQAVET közösségfejlesztési ülései

1. témakör: Az EQAVET-hálózatról kezdők számára

Ezen az ülésen az EQAVET-hálózat 2020 óta csatlakozott tagjainak lehetőségük nyílt arra, hogy betekintsenek az EQAVET koncepciójába és célkitűzéseibe, valamint az EQAVET 2009-es bevezetése óta bekövetkezett legfontosabb fejleményekbe. Az EQAVET Titkársága áttekintést nyújtott az [EQAVET referenciakeretről](#), többek között a mutatókról és az indikatív jellemzőkről. Megbeszélések folytak az EQAVET végrehajtásáról, az EQAVET-hálózat szerepére helyezett külön hangsúllyal.

2. témakör: A szakértői értékelések résztvevőinek szánt képzés

Ezen ülés során az EQAVET Titkársága a következő szakértői értékelések résztvevőinek tartott képzést, melynek során eligazítást tartott a szakértői értékelési folyamat szakaszairól és lépéseiről, és konkrét példákkal szolgált a különböző lépésekhez és a majdani munkához. A Titkárság vázlatosan ismertette a házigazdák és a szakértők feladatait és felelősségi köreit, valamint a rendelkezésre álló támogató eszközöket és szolgáltatásokat.

Ez a képzés az EQAVET Titkársága által a nemzeti referenciapontok 2022. évi első két

szakértői értékelésben⁵ részt vett képviselői számára 2022 márciusában és áprilisában szervezett két bevezető webinárium során szerzett tapasztalatokra épült. A résztvevőknek lehetőségük nyílt arra, hogy kérdéseket tegyenek fel és kicserélik a szakértői értékeléssel kapcsolatos tapasztalataikat (pl. az előkészítéshez szükséges tényleges idő, a fogadó országnak vállalt konkrét feladat, a nemzeti szakértő szerepe). Az EQAVET keretébe tartozó szakértői értékelések szervezése terén tapasztalattal rendelkező résztvevők kiemelték néhány fontos tanulságot:

- A szakértői visszacsatolás a szakértői értékelés meghatározó része, ezért fontos elegendő gondolkodási időt biztosítani a napirendben a szakértők számára. Néhány résztvevő kiemelte, hogy milyen hosszadalmas lehet a konszenzusra jutási folyamat.
- A szakértői értékelés előtt egy facilitátor kijelölésének fontos szerepe lehet a szakértői visszacsatolás megbeszélésének levezetésében és az aznapi megbeszélések élénkítésében.
- A szakértői visszacsatolási ülés legfontosabb üzenetei a szakértői értékelés után a fogadó országnak benyújtandó visszacsatolási jelentéshez való szakértői hozzájárulás szempontjából fontos információnak minősülnek.
- A háttéranyagok előzetes közreadása és az értékelők szakértői értékelésben való részvételéhez biztosított idő hozzájárulhat az aznapi megbeszélések élénkítéséhez.

A nemzeti referenciapontok házigazdaként és szakértőként betöltött szerepének további támogatása érdekében az EQAVET Titkársága egy egységesített webináriumot fog rögzíteni, és azt 2022 júliusában közzé fogja tenni az EQAVET-hálózat közösségi terében (az MS Teams platformon), hogy a nemzeti referenciapontok és EQAVET-hálózat tagjai a számukra megfelelő időpontban hozzáférhessenek ahhoz.

3. témakör: Az EQAVET-hálózaton belüli kommunikáció javítása

Az EQAVET-hálózat tagjai ülést tartottak a hálózaton belüli kommunikáció javítási lehetőségeinek megvitatása érdekében. A résztvevők eszmecseréje az alábbi két kérdés köré épült:

- Az EQAVET Titkársága miként javíthatja EQAVET-hálózaton belüli kommunikációt felhasználóbarát és együttműködésre sarkalló módon?
- Mit szeretnének látni az EQAVET-hálózat tagjai a közösségi terükben?

A résztvevők értekeztek az EQAVET-hálózaton belüli kommunikáció céljairól, és az országok közötti információ-megosztást és együttműködést neveztek meg prioritásukként. Kiemelték az információkhoz való könnyű hozzáférés fontosságát. Több ajánlást fogalmaztak meg a két szalon folytatott kommunikáció fejlesztésére.

A honlap tökéletesítésére vonatkozó javaslatok:

- A hálózat munkája a honlap felhasználóbarátabbá tételével és az információk láthatóbbá tételével tovább népszerűsíthető.
- Egy weboldalt a nemzeti referenciapontok és a minisztériumok képviselői számára kell fenntartani, amelyen fel kell tüntetni az elérhetőségeiket az EQAVET-hálózat tagjainak könnyebb azonosítása, valamint a közöttük folytatott együttműködés elősegítése érdekében.
- A honlapon elérhető dokumentumok köre bővíthető, hogy az EQAVET-hálózat érdeklődésére számot tartó háttérdocumentumok – például az Európai Bizottság szakképzéssel kapcsolatos broszúrai vagy régi EQAVET-hírlevelek – is megtalálhatók legyenek közöttük.

⁵ A Spanyolország által 2022. március 30–31-én tartott szakértői értékelés és a Cseh Köztársaságban 2022. június 13–14-re tervezett szakértői értékelés.

A közösségi tér tökéletesítésére vonatkozó javaslatok:

- A hálózat tagjainak aktív részvétele érdekében a közösségi teret megfelelően kell moderálni, és annak vonzónak kell lennie. Az EQAVET tevékenységeire vonatkozó, a honlapon nyilvánosan nem megosztható hasznos forrásokat, például a szakértői értékelési dokumentumokat a közösségi térben kell rendelkezésre bocsátani. A közösségi térben rendszeresen közzétett bejegyzések lehetőséget biztosíthatnak arra, hogy konkrét témákról különböző formában, például rövid felmérések formájában megbeszélést és eszmecserét lehessen folytatni, valamint tájékoztatni lehessen az EQAVET tagjait a hálózat aktualitásairól, például a legfrissebb EQAVET-hírlevelelről.
- A hálózatépítés és az együttműködés elősegítése érdekében közzétehető az EQAVET-hálózat tagjainak szakmai profilja a szervezetükre, a beosztásukra, a részvételükkel zajló projektekre, az EQAVET terén szerzett tapasztalataikra, valamint a hátterükre vonatkozó adatokkal.
- Az MS Teams platformról szóló útmutató hasznos lehet a Microsoft-környezetet nem megfelelően ismerő tagok számára.

A felnőttoktatás és -képzés minőségbiztosításának javítására irányuló OECD-projekt

Ricardo Espinoza, az OECD munkatársa ismertette az OECD *felnőttoktatás és -képzés minőségbiztosításának javítására irányuló projektjét*. Hangsúlyozta, hogy a képzés döntő jelentőségű a felnőttek átképzése és továbbképzése szempontjából, különösen a koronavírus-válság óta. Megállapítást nyert, hogy növekszik az igény a kiváló teljesítményű készségfejlesztési rendszerek iránt, és ennek következtében sikeresen alkalmaznak finanszírozási rendszereket, például egyéni tanulási számlákat. A minőségbiztosítás fontos szerepet tölt be a megvalósításukban, hogy ily módon a finanszírozási törekvésekkel elérjék stratégiai célkitűzéseiket.

A minőségbiztosítási rendszerek még napjainkban is jelentős kihívásokkal szembesülnek. A formális felnőttoktatás és -képzés terén ugyan jól bevált mechanizmusok vannak érvényben, a nem formális oktatás rendkívül decentralizált, országonként jelentősen eltérő, és nem létezik az OECD-országokon belüli minőségbiztosítási rendszerek értékelésére és összehasonlítására szolgáló közös keretrendszer. Az OECD néhány évvel ezelőtt kezdett hangsúlyosabban foglalkozni a nem formális oktatással, mivel hiányosságot állapított meg a témával kapcsolatban.

Az OECD-projekt jelenleg a különböző minőségbiztosítási rendszerek koncepciójának kialakítását célzó keretrendszer meghatározásával, a minőségbiztosítási rendszerek jellemzését célzó minőségi mutatók kidolgozásával, valamint a különböző minőségbiztosítási rendszerek feltérképezésével és összehasonlításával foglalkozik. A projekt célja az OECD-országokban alkalmazott minőségbiztosítási rendszerek és gyakorlatok megértésének megkönnyítése, a bevált gyakorlatok és az egymástól való tanulási lehetőségek meghatározása, valamint a szakpolitikai reformok információkkal való megalapozása.

A projekt eddig egy tizenkét országból álló mintára összpontosított, de ki fog terjedni az összes OECD-országra.

Az EQAVET négy nemzeti referenciapontja által végzett munka legfontosabb mozzanatai

A franciaországi „Qualiopi” minőségtanúsítás

Elena Altukhova, a francia nemzeti referenciapont koordinátora ismertette a szakmai jövőről szóló, 2018. évi francia törvényen alapuló franciaországi minőségbiztosítás

szabályozásának közelmúltbeli fejleményeit. A szakmai képesítések országos jegyzékében nyilvántartott bizonyítványok és oklevelek rendszerszinten szigorú minőségellenőrzés tárgyát képezik. A szolgáltatók szintjén egy új minőségbiztosítási szabvány megalkotására került sor a fokozottabb harmonizáció és átláthatóság érdekében: ez a szabvány a képzési szolgáltatók számára a „QUALIOPI” elnevezésű minőségtanúsítás megszerzésének alapját képező nemzeti referenciakeret. A reform fokozottabb átláthatóságot tett lehetővé a tanulók számára, és – az egyéni tanulási számláknak köszönhetően – több szabadságot biztosított kompetenciáik fejlesztéséhez.

A „QUALIOPI” kétféleképpen szerezhető meg: egyrészt a francia akkreditációs bizottság (COFRAC) által akkreditált 33 tanúsító szerv valamelyikének közreműködésével, másrészt a minőségtanúsítási címkét kiadó hét szerv valamelyikének közreműködésével, amelyek a nemzeti minőségbiztosítási keretrendszernek megfelelő saját címkéjüket és a „QUALIOPI” tanúsítást egyaránt kiadhatják. A kettős tanúsítás lehetővé teszi a hálózatba tömörült szakképzési szolgáltatók számára, hogy egyrészt a közfinanszírozáshoz jutás érdekében megszerezzék a „QUALIOPI” tanúsítást, másrészt a saját hálózatuk címkéjét, például az autósiskolák.

Franciaországban 2022. május végén 37 605 szakképzési szolgáltató rendelkezett tanúsítással, számuk az országban nyilvántartásba vett összes szakképzési és egyéb szolgáltató számának mintegy egyharmadát teszi ki. Felsőoktatási intézmények is lehetnek szakképzési szolgáltatók, ezért a „QUALIOPI” megszerzésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá kell tartozniuk de a 2018. évi törvény lehetővé teszi, hogy a minőségbiztosítási rendszer következetességének biztosítása érdekében ehelyett éves konferenciát hozzanak létre.

A görögországi szakmai alapképzési intézmények minőségbiztosítási keretrendszere
Antonios Glaros, a görög nemzeti referenciapont munkatársa ismertette a görögországi szakmai alapképzési intézetekben megvalósítandó új minőségbiztosítási megközelítést. Az EKRR 5. szintjén képzést biztosító szakmai alapképzési intézetek 2,5 évig tartó, nem felsőfokú posztsekunder szakképzési programokat kínálnak. Az 5. szint teljesítését igazoló nemzeti képesítő bizonyítványt szerzett, szakmai alapképzést végzettek jogosultak felsőoktatási tanulmányok folytatására.

A 4763/2020. sz. törvény megreformálta a görög rendszert annak érdekében, hogy egy olyan integrált, szisztematikus, átfogó és koherens rendszert biztosítson, amely összekapcsolja a szakképzést és a munkaerőpiacot, és javítja a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás vonzerejét. A törvény az összes szakmai alapképzési intézetben szakmai előmenetellel és fejlődéssel kapcsolatos tanácsadást nyújtó irodák létrehozását eredményezte. A szakmai alapképzési intézeteknek a szakképzésért, az egész életen át tartó tanulásért és az ifjúságért felelős főtitkárság felügyelete alatti működésrendjéről szóló, 2021. évi miniszteri határozat megállapítja a minőségbiztosítási rendszer megvalósításának jogi keretét. Egy hamarosan megjelenő miniszteri határozat iránymutatással szolgál a rendszer megvalósításával kapcsolatban.

A minőségbiztosítási rendszer a következő öt kritériumra épül: a vezetői készségek menedzselésének megtervezése, szakképzés biztosítása, infrastruktúra-eszközök erőforrásai, kifelé irányuló innováció és eredmények. A kritériumok az EQAVET minőségbiztosítási ciklusát követik. Lehetőség van arra, hogy a szolgáltatók további kritériumokat alkalmazzanak. A minőségértékelési folyamat öt lépést követ: célok kitűzése, önértékelés, fejlesztési tervek kidolgozása, külső értékeléshez kapcsolódó helyszíni látogatás és az értékelés eredményeinek közzététele. A szakképzési szolgáltatók ösztönzése érdekében csak az értékelés végső pontszámát teszik közzé.

A közvetítő szervezetek németországi duális szakképzésen belüli szerepére

vonatkozó projekt

Helena Sabbagh, a német nemzeti referenciapont munkatársa a közvetítő intézmények minőségbiztosítási kezdeményezéseivel kapcsolatos német tanulmányt mutatott be. A minőségbiztosítás elengedhetetlen a rendszer életképességéhez és vonzerejéhez, kihívást jelent a vállalatok – különösen a kis- és középvállalkozások – számára. Megállapítást nyert, hogy az ország egyes régióban és iparágában egyre nehezebb gyakornokokat találni, illetve megtartani őket, ami a külső támogatás iránti érdeklődés fokozódását eredményezi. Ugyanakkor a közvetítők szintjén számos speciális tevékenység jelent meg, különösen a kamarai szervezetek részéről.

A Szövetségi Szakképzési Intézet (BIBB) úgy döntött, hogy tanulmányt készít az ipari és kereskedelmi kamarák és a kézműves kamarák ajánlatainak jobb megértése érdekében. A tanulmány szakirodalmon és online kutatáson, valamint telefonos interjúkon és egy online felmérésen alapult. A felmérés válaszadási aránya magas volt (84%), ami átfogó, mennyiségi és minőségi szempontú értékelést tett lehetővé.

A felmérés legfontosabb megállapítása az volt, hogy a kamarák minőségbiztosítási kezdeményezései jelentősek, változatosak és innovatívak. A felmérés 132 ipari és kereskedelmi kamara, illetve kézműves kamara közül 100 kamara 192 egyedi kezdeményezését rögzítette. A kezdeményezések öt kiemelt témára vonatkoznak: díjak odaítélése, képzés, tanácsadás, hálózatépítés és munkavégzéshez nyújtott támogatási kezdeményezések. A kezdeményezések a minőségirányítási rendszer alapelveire épülnek, de a vállalatok igényeihez igazodnak. Minőségbiztosítási kezdeményezéseket a képzések minőségének előmozdításához alkalmazzák a kamarák szokásos tevékenységeit kiegészítő eszközökként a folyamatok minőségének enyhébb szabályozásához.

A tanulmány a véglegesítését követően elérhető lesz [a BIBB honlapján](#) (német nyelven).

Az EQAVET referenciakereten alapuló minőségbiztosítási rendszer a magyarországi iskolarendszerű szakképzési intézmények számára.

Stadler Katalin, Magyarország képviselője bemutatta a magyarországi iskolarendszerű szakképzési intézmények EQAVET referenciakereten alapuló minőségbiztosítási rendszerét. 2021-ben átfogó reform zajlott a szakképzési rendszerben. A szakképző intézményeknek 2022. augusztus 31-ig ki kell dolgozniuk a saját minőségirányítási rendszerüket, amelynek az EQAVET referenciakereten alapuló kritériumokat és mérőeszközöket kell tartalmaznia. A szakképzési minőségirányítási rendszerek értékelése három különböző módszer keretében történik:

1. Kétévente átfogó intézményi önértékelést kell végezni a szakképzésre vonatkozó 21 EQAVET-alapú intézményi önértékelési kritérium vonatkozásában. Az önértékelés célja az intézmény és az intézményvezető erőseinek és fejlesztendő területeinek meghatározása. A hangsúly az intézményvezető különböző tevékenységekben vállalt személyes részvételén és szerepén, valamint a vezetési kompetenciáin van. Az önértékelés keretében felmérés készül a partnerek igényeiről és a rendszerrel való elégedettségükről. Az önértékelést követően a partnereknek fejlesztési célzatú tevékenységeket kell előírni, végrehajtani és értékelniük.
2. A szakképzésben alkalmazott tanári/oktatói értékelési rendszert háromévente kell alkalmazni a szakképzésért felelős miniszter által javasolt módszertan alapján. Az intézményeket a stratégiai céljaik és minőségügyi célkitűzéseik szempontjából, valamint a rendszerük szervezeti kerete és működtetési feltételei szempontjából értékelik. Az adott munkakörök esetében tíz területet, illetve a szakképzésben dolgozó tanárok és oktatók esetében a kompetenciákat és a teljesítményt kell értékelni. Huszonnégy mutatót kell mérni. A folyamatmodell három területre összpontosít: vezetés–irányítás, oktatási–tanítási–képzési és támogatási feladatkörök, valamint erőforrások biztosítása.
3. Az Innovatív Képzéstámogató Központ négyévente külső értékelést készít a

szakképzési minőségirányítási rendszerekről.

A közgyűlés zárása

Az Európai Bizottság köszönetet mondott a résztvevőknek a részvételükért, és bejelentette, hogy az EQAVET 2023. évi hálózati közgyűlésére előreláthatólag 2023 júniusában, Svédországban kerül sor.

Melléklet

Az EQAVET 2022. második félévi munkaprogramja (utolsó frissítés: 2022. június 21.)

	Július/augusztus	Szeptember	Október	November	December
Kölcsönös tanulás	- / -	1 szakértői értékelés <ul style="list-style-type: none"> Lettország: szeptember 21–22. 	3 szakértői értékelés <ul style="list-style-type: none"> Luxemburg: október 13–14. Bulgária: október 18–19. Olaszország: október 26–27. 	2 szakértői értékelés <ul style="list-style-type: none"> Németország: november 14–15. Szlovákia: november 22–23. <p>A mikrotanúsítványok minőségbiztosításához kapcsolódó, egymástól való tanulást célzó online tevékenység (november 8–9., megerősítendő)</p>	2 szakértői értékelés <ul style="list-style-type: none"> Horvátország: december 1–2. Finnország: december 7–8.
Egyéb tevékenységek	A felmérés eredményeinek elemzése A szakértői értékelési kézikönyv felülvizsgálata	EQAVET-hírlevél A felmérés eredményeinek elemzése (folytatás)	A felmérésről készült éves jelentés tervezete Irányítóbizottsági ülés (október 18.)	A felmérésről készült végleges jelentés	EQAVET-hírlevél (megerősítendő)

Előzetes: Az EQAVET 2023. évi munkaprogramja

- EQAVET-webinárium (2023. január)
- Éves hálózati közgyűlés Svédországban (2023. június)
- Az EQAVET egymástól való tanulást célzó tevékenysége (2023. október/november)
- Az év során 11 szakértői értékelés (lásd a szakértői értékelések ütemezését a közösségi térben)
- EQAVET-hírlevelek és rendszeres weblap-frissítések